

Blogi: Kelpuuttaako IMF Kiinan renminbin valuuttakoriinsa?

9.7.2015 07:47 • BLOGI •

KIRJOITTAJA

Kristiina Karjanlahti

Neuvonantaja

Kiina on ottanut viime vuosina isoja askeleita rahoitusmarkkinoidensa avaamisessa kansainvälisille toimijoille. Kesän ja syksyn aikana IMF tulee punnitsemaan, kuuluuko Kiinan renminbi maailman merkittävimpien valuuttojen joukkoon. Tarkemmin ottaen IMF:n johtokunnan päätettäväksi tulee marraskuussa, liittääkö se renminbin IMF:n kansainvälisenä varantovälineenä toimivan erityisnosto-oikeuden eli SDR:n (Special Drawing Right) korivaluutaksi. Tällöin Kiinan valuutta pääsisi samaan valuuttakoriin dollarin, euron, jenin ja punnan rinnalle. Kyseessä on viiden vuoden välein tehtävä ja normaalististi varsin tekninen arvio koskien SDR:n korivaluuttoja. Tällä kertaa tarkastelu on kuitenkin saanut poliittista väriä, kun Kiina on useilla kansainvälisillä foorumeilla ilmaissut tavoitteekseen renminbin kansainvälistämisen sekä sen hyväksymisen SDR-korivaluutaksi.

SDR-korin valuuttojen tulee olla sekä maailman suurimpien vientimaiden valuuttoja että vapaasti käytettävissä. Kiina täytti ensimmäisen kriteerin jo edellisessä arviossa vuonna 2010. Tällä kertaa johtokunnan arvioitavaksi jää, onko renminbi vapaasti käytettävissä, eli kuinka laajasti valuuttaa käytetään kansainvälisissä transaktioissa ja missä määrin sillä käydään kauppaa kansainvälisillä valuuttamarkkinoilla. Kriteerin täyttämiseksi Kiina on toteuttanut uudistuksia, jotka ovat edistäneet renminbin kansainvälistä käyttöä. Myös Kiinan pääomamarkkinoita on avattu asteittain. Renminbin käyttö onkin sekä reservivaluuttana että kansainvälisenä maksuvaluuttana kasvanut huomattavasti sitten edellisen arvion. Toki se jää edelleen kauaksi dollarin ja euron merkittävydestä, mutta sen käytön arvioidaan jatkavan kasvuaan.

Julkinen keskustelu renminbin roolista ja SDR-korista on ollut poliittisesti värittynyttä. Monien keskuspankkien huolena on kuitenkin SDR:n uskottavuuden säilyminen, jos korivaluuttojen vaatimuksia höllätään. SDR:iä on IMF:n 188 jäsenmaalla valuuttavarannoissa yhteensä noin 280 miljardin dollarin arvosta. Lisäksi IMF:n myöntämät lainat annetaan SDR-määräisinä. Tämän takia erityisesti kriteeri korivaluuttojen vapaasta käytettävyydestä on merkittävä IMF:n ja sen jäsenmaiden kannalta. Esimerkiksi lainaoperaatioissa on luonnollisesti tärkeää, että luoton ottanut maa saa valuuttaa, joka on suoraan käytettävissä sen maksutasetarpeisiin.

Renminbin liittäminen SDR-koriin lisäisi sen kansainvälistä uskottavuutta. Kiinalaisille

tämä olisi kansainvälisen yhteisön tunnustus Kiinan kasvavasta roolista talouden suurvaltana. Oletettavasti IMF:n hyväksyntä olisi laatuleima, joka lisäisi renminbin kysyntää sekä kauppaa- että reservivaluuttana. Jos kysynnän kasvu olisi merkittävää, saattaisi se vaikuttaa myös nykyisten reservivaluuttojen valuuttakursseihin. Laajemmin Kiinan valuutta- ja pääomamarkkinoiden asteittainen vapauttaminen loisi positiivisia heijastevaikutuksia kansainväliseen talouteen.

Ottaen huomioon renminbin kasvaneen roolin ja Kiinan sitoutumisen pääomamarkkinoiden avaamiseen kysymys on ennemminkin milloin renminbi liitetään SDR-korivaluutaksi kuin liitetäänkö se ollenkaan. IMF:n johtokunta voi tarvittaessa poiketa viiden vuoden rytmistä ja päättää arvioida tilanteen aikaisemmin. Esimerkiksi kahden vuoden päästä tehtävä uudelleenarvio saattaisi motivoida Kiinaa jatkamaan hyödyllisiä uudistuksia.

Politiikalle jää päätöksenteossa tilaa, sillä IMF:n säännöt eivät yksiselitteisesti määrää, täytyykö kriteeri vapaasta käytettävyydestä. Lopullinen päätös perustuu IMF:n johtokunnan arvioon. IMF:n johtokunnassa nousevien ja kehittyneiden talouksien välillä vallitseva jännite luo lisäsävyä keskusteluun. Jännitteen taustalla on Yhdysvalloissa edelleen hyväksymättä oleva IMF:n hallintouudistus, mikä nostaisi nousevien maiden äänivaltaa IMF:ssä. Nousevan talouden valuutan lisääminen SDR-koriin voisi lieventää hallintouudistuksen jämähtämisestä johtuvia jännitteitä ja parantaa IMF:n uskottavuutta nousevien talouksien silmissä. IMF:n johto onkin julkisesti ilmaissut tukevansa renminbin liittämistä SDR-koriin. Nähtäväksi jää, miten nopeasti Kiinan kaltaisen kasvuveturin valuutta nousee maailmanvaluuttojen listalle.

Avainsanat

[rahoitusmarkkinat, Kiina](#)